

17. *Ophisops elegans ehrenbergii* Wieg. — Змиеокъ гущеръ.

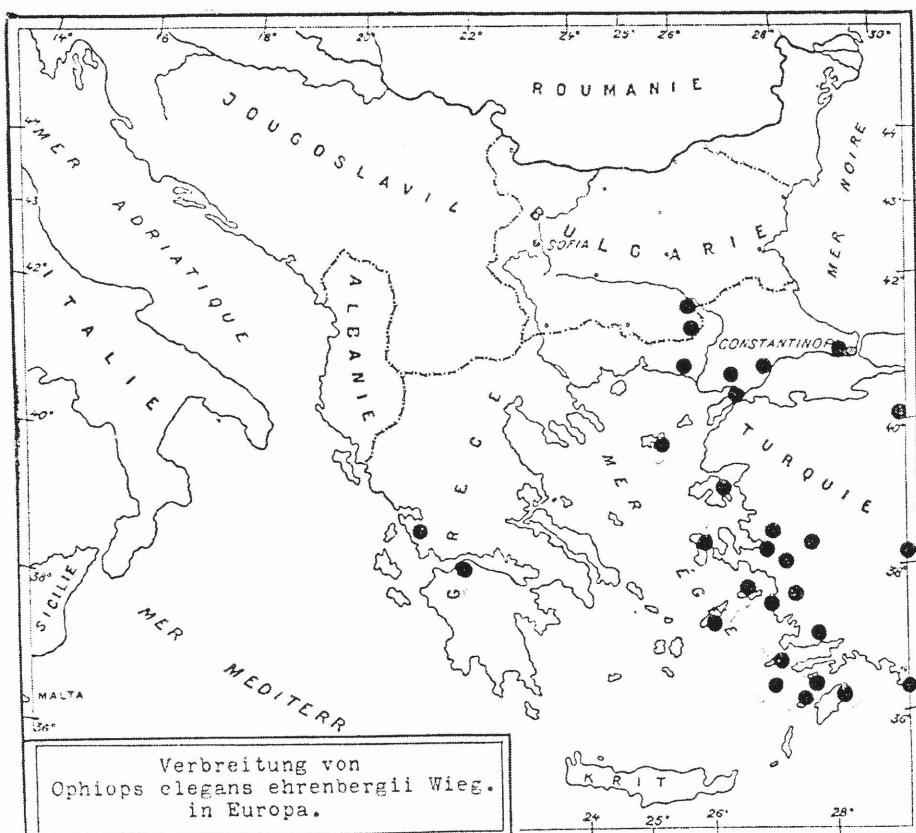
Ophisops elegans Menetr.; Ковачевъ, Спис. Българ. академия 1917. стр. 176.

Ophisops elegans Menetr.; Schreiber, Herpetologja europaea 1912. p. 350.

Ophisops elegans ehrenbergii Wieg.; Mertens und Müller, Liste 1928. p. 42.

Ophisops elegans var. *ehrenbergii* Wieg.; Bouleenger, Monogr. Lacert. II p. 214.

Различава се отъ всички нашенски гущери отъ рода *Lacerta* по това, че нѣма клепачи на очитѣ си и затова не може да ги затваря; очитѣ му стоятъ опуленi като на змия, отъ тукъ и названието което сме му дали „змиеокъ гущеръ“. Люспитѣ на тѣлото му се припокриватъ керамидообразно, а не сж

Карта № 14. — Разпространението на Змиеокия гущеръ (*Ophisops elegans ehrenbergii* Wieg.) въ Европа.

като зрѣнца, едно до друго, както това е у другите представители отъ рода *Lacerta*.

Разпространение въ България: Въ днешнитѣ граници на България е намѣренъ само въ 2 находища: 1. при с. Мезекъ, Свиленградско и 2. при с. Мандрище, Орта-кьойско (Ц. М. 2 екзем., ловени отъ Б. Ахтаровъ). Отъ първото находище се намиратъ въ Царския Музей 21 екземпляри ловени на 21. IX. 1931 год.. За Балканския полуостровъ и за Европа, тоя гущеръ бѣ съ сигурностъ констатиранъ за пръвъ пътъ отъ Д-ръ Бурешъ на Куру-Дагъ и Текиръ-Дагъ въ източна Тракия (вижъ В. Ковачевъ 1917 стр. 176).

Разпространение на Балканския полуостровъ: До неотдавна не се знаеше сигурно, че тоя гущеръ се сръща и въ Европейския континентъ. На 2. V. 1913 год. го намъри Д-ръ Бурешъ на Куру-Дагъ планина въ юго-източна Тракия надъ Сароския заливъ (2 екз. въ Цар. Музей); също така и край самия заливъ и по на югъ до Булаиръ. На 6. V. 1913 год. той го намърилъ по хълмоветъ край Мраморно море, между с. Ганосъ и Родосто (1 екз. въ Цар. Музей). На следната година 1. V. 1914 г. същия го е уловилъ и при гара Бодама до Деде-Агачъ на Егейско море (2 екз. въ Цар. Музей). На Балканския полуостровъ тоя видъ е намъренъ още и въ северо-западна Гърция при Крионери въ Акариания (Bolkay 1924 р. 23; запазенъ въ Сараевския Музей) и при Цариградъ (Bouleenger 1920, I, р. 215).

Общо разпространение: юго-източна Тракия, южнитъ Спорадски острови, западна Мала-Азия, Сирия, Палестиния и Месопотамия (Mertens und Müller 1928 р. 43).

Отъ приложената карта № 14, на която сѫ нанесени всички познати досега находища на гущера *Ophisops elegans* въ Европа и Мала-Азия, се вижда, че той въ Европа се сръща само въ юго-източните предѣли на Балканския полуостровъ и то главно въ източна Тракия, т. е. въ четириежгълника между Черно, Мраморно и Егейско морета. Той не липсва, обаче и въ юго-западна Гърция, което показва, че тоя слабо проученъ и спорадично сръщащъ се въ уединени находища гущеръ се намира и въ цѣлата, най-юго-източна часть на полуострова, на юго-изтокъ отъ линията Одринъ — залива Арта (Амброкия въ зап. Гърция). Въ фауната на България този гущеръ е типично ориентало-медитерански елементъ.